

AWON OMIRAN NIPA TI EMI

Heberu 11:23-40

EKO 443 – FUN AGBA

AKOSORI: “Nipa igbagbó ni Mose, nigbati o dàgba, o kò ki a mā pè on li ọmọ ọmòbirin Farao; o kuku yàn ati mā bá awon enia Olorun jiya, jù ati je fají èṣe fun igba dié; o kà ègan Kristi si ọrò ti o poju awon iṣura Egipti lò: nitorí ti o nwo ère na” (Heberu 11:24-26).

Awon Obi Mose

“Nipa igbagbó ni awon obi Mose pa a mó fun oṣu mèta nigbati a bi i, nitorí ti wọn ri i ni arèwa ọmọ; nwòn kò si bèru aşe ọba” (Heberu 11:23).

A ri eri nihin pe awon obi Mose ní igbagbó ninu Olorun. Wón ti wà ni abé isinru Egipti ju iwòn igba (200) ọdun lò. Ni gbogbo akoko wönni kò si ami kan pe Olorun bá ènikení soro tabi pe O fi ara Rè hàn lónakona, sibé, awon dié wà ni işşukan pélù Olorun Abrahamu, Isaaki, ati Jakòbu ni ojò wönni. Eyi je ohun kan pataki nitorí aarin awon aborişa ni wòn n gbé. Awon ara Egipti igba laelae a maa gbé ohunkohun ti a le fi ọkàn rò kalé fun bibò bi orişa; wòn a maa bò odo Nile, wòn a maa bò éran ọsin, wòn ni igbagbó ninu pe éni ti o ti kú a maa pada si ayé ati ọpolopò iru ékò bawönni eyi ti o yà wòn sotò bi orile-edé ti o ga ju lò ninu iborişa. Sibé awon kan wà ti wòn si di igbagbó ayebaye mu ti wòn si gba Olorun alaaye gbó.

Awon obi Mose wà ninu awon wönni. Wòn se akiyesi pe o şe arèwa ọmọ. Aşé ti jade lati ọdò ọba pe gbogbo ọmòkunrin awon Ọmọ Israeli ni ki a maa pa nitorí ki wòn má ba pò ju awon ara Egipti lò. Léyin oṣu dié wòn kò tun le gbé ọmòde yii pamò mó; wòn ni lati wá ohun kan şe nipa rè. Nipa igbagbó wòn gbe e sinu agbòn koriko kan. Iru awon ohun elo bawonyii wópò ni Egipti ni akoko naa. Wòn a maa fi koriko odo ti o hù lèba odò Nile hun wòn, wòn a si maa lò wòn ni oniruuru ọna ni igbesi-ayé wòn ojoojumọ.

Iya Mose mu ọkan ninu iru agbòn wönni, o fi ọdà dí gbogbo ihò ti ó wà lara rè, ó gbé ọmọ kekere yii si inu agbòn naa, ó si gbé e si eti odo Nile. O dabi pe eto Olorun ni gbogbo nnkan wönyii lati ibéré de opin. Wo ọna awamaridi ti Oun n gba şe işe Rè! Nibé, ni ọpolopò ọdun şiwaju ki ènikení to mó ọna ti a o gba dá Israeli silé kuro ninu igbekun, tabi ki o to tilé di mimò fun ènikení pe a o tilé tú wòn silé rara, ayafi kiki ileri ti a şe fun Abrahamu, Olorun ti béré si i şe işe lori ọmọ-owó kekere yii.

Lai pè ti a gbé agbòn yii si ori omi, ọmòbinrin ọba kan, ti i şe ọmòbinrin Farao, wá si eti odo yii pélù awon iranşé-binrin rè, wòn ri agbòn yii wòn si gbe e. Nitorí Mose je arèwa ọmọ, wòn kaanu fun un. Ènikení le je ọlòkan lile ani paapaa laaarin awon aborişa to bẹ́ti ki yoo şe iru ikaanu bayii. Miriamu ti o to bi ọmọ ọdun mèsan-an, ti o si ti fi ara pamò ninu koriko odo jade wa, o si beere boyá oun le ba wòn wá alagbató kan. Pélù ifohunsi ọmòbinrin ọba yii, o lò pe iya ọmọ naa, éni ti o si şe itoju ọmọ naa titi o fi dagba to éni ti a dá pada si aafin Farao ti ọmòbinrin ọba si fi i şe ọmọ ti rè.

Mose

A kó Mose ni gbogbo ọgbón awon ara Egipti – ani ọgbón ti eniyan. Wòn ni ọgbón ati imò ijinlé, ti o ti sonu lati igba naa, ti ko ti i si éni ti o ti i ni iru ọgbón bẹ́titi di oni yii. Wòn ti de ipo olaju ti o ga ni ojò wönni; lai şe aniani, wòn kó Mose lati kekere rè wá ninu iwa, ékò ati ọgbón wòn.

Şugbón a şo fun ni pe nigba ti o di ọmọ ogoji ọdun, Oluwa fi si i lòkan lati lò bẹ́ awon arakunrin rè wò. Nigba ti o ri inira ati ibi ti a n şe si wòn, lèşé kan naa ni o mura lati mu ohun ti o wó bò si titó. Şugbón Olorun kò i ti pese rè silé tán fun iru işe bẹ́.

Bẹ́ ni ọpolopò eniyan, ninu itara wòn, i maa sare şiwaju akoko Emi Oluwa. Mose si je ọkan ninu iru awon eniyan bẹ́. O ti wà ni aafin Farao fun kikó ékò. O dabi éni pe Farao n kò ọ ni ékò şugbón ọwó Oluwa ni gbogbo oran naa ti wá; nigba ti o si to akoko, o tun şe e şe fun Un lati bá ọkàn Mose soro.

Ohun kan naa gan an ti o wà ninu ọkàn ọmọ-eniyan je eyi ti Olorun le mu lo. Awọn elomiran maa n sò pe nigba ti awọn wà ninu okunkun ati ninu èṣe, nigba gbogbo ni awọn maa n ni ifé lati sin Olorun ati lati se eyi ti o dara. Lori eyi ni ni Olorun maa n şışe. Bi Oun ba si le ri àye ninu ọkàn eniyan ti o si fi imolé hàn án, ti O si mu ki ἑni naa wolé niwaju Rè ti o si ke pe E, Olorun ti ri ohun – kan ti O le lò niyen, ati irin-işé fun ilò Rè.

Şugbón Mose şe adaşe funra rẹ, o si ni lati sá kuro ni ilu. Oun ko i ti pari ẹkọ rẹ daradara. O sá lò si Midiani, ni agbegbe Oke Sinai. Qwo Olorun si wà ninu eyi ni pèlu. Nibé ni o gbé n şó agbo agutan Jetro. O sò orukò ọmọ rẹ kin-in-ni ni Gerşomu, itumọ eyi ti i je eniyan ajeji; o si fi kun un pe, Emi ti nse atipo ni ilé ajeji” (Eksodu 2:22).

Bayi ni a ri dié ninu ohun ti Mose n fi ara dà. A ti ya a kuro laaarin awọn eniyan rẹ ati ibatan rẹ, o sá lò si ilé okere laaarin awọn ajeji, o si ni akoko lati dá ọpọ nnkan rò nigba ti o wà ni pápa pèlu awọn agutan. Anfaani şì silé fun Olorun lati ba a lò. Mose ni lati la akoko iréşilé koja (leyin tì a tò ọ dagba ni aafin Farao) ki o to pari ẹkọ rẹ, ati ki Oluwa to pese rẹ silé tán fun ilò.

Nigba ti o şe akoko to ti Oluwa ni lati ba a sòrò lati inu igbè ti n jó, O si paşé fun un ki o pada lò mu awọn eniyan rẹ jade. Mose bá Olorun jiyan ni ti işe yii. O mò ohun ti o je; o mò ohun ti aafin Farao je; o mò bi agbara awọn ara Egipti ti ri o si mò ohun ti oun yoo dojukò.

“Mose si wi fun Olorun pe, Tali emi, ti emi o fi tò Farao lò, ati ti emi o fi le mú awọn ọmọ Israeli jade lati Egipti wá. O si wipe, Nitòtò emi o wà pèlu rẹ” (Eksodu 3:11, 12).

Oluwa le lo ohun-elo ti o rẹlẹ pupo, ohun ti ọmọ-eniyan le fi oju wo bi ohun-elo ti ko ni le şe aşeyori; bi iru ἑni bęç bá jowó ara rẹ fun Olorun, Oun le şe e ye fun ogo Rè. John Bunyan wi pe, “O ha şoro to bęç lati je goje (ohun elo orin olokun mérin) – paapaa iru eyi ti o şowon? Ki ni goje je bikoşe pe o bá bó si ọwó ἑni ti o mò ǫ lò?” Bakan naa ni o ri pèlu olukuluku wa. A ko jamọ nnkan kan lò titi, işe ọwó wa ko ni laaari, titi Olorun yoo fi mu wa lo, ti yoo si ti ipa wa şışe.

“Nipa igbagbó ni Mose nigba ti o dàgba, o kò ki a mā pè on li ọmọ ọmòbirin Farao;

“O kuku yàn ati mā bá awọn eniyan Olorun jiya, jù ati je fāji ḥeş fun igba dié”
(Heberu 11:24, 25).

Bęç ni o si ba ọpolopó faají ḥeş pade ni aafin nì, ọpọ nnkan ti o le tan oju je, ọpolopó nnkan ti o le fa awọn ti ọkàn wọn n fé ohun ti o lokiki, ọpọ nnkan ti n dán ati ọpolopó wura. Şugbón Mose ni ohun kan ti o jinlé ninu odo ọkàn rẹ ti o n fé ohun kan ju wọnni lò. Boyaoun tilé ni arole ọba, nipa pe o je ọmòkunrin ti ọmòbinrin ọba Farao. Şugbón ki ni a kà?

“O kà ègan Kristi si ɔrò ti o pọ ju işura Egipti lò: nitorí ti o nwo ère na.”

O pada lò; o si lò şe ohun ti Oluwa palaşé fun un. O duro ti işe naa bi o tilé je pe o bá idojukò pade lati ọdò awọn olorun-lile Israeli.

“Nipa igbagbó li o dá ase irekoja silé, ati ibuwón ḥeş, ki ἑniti npa awọn akobi ọmọ ki o má bá fi ọwó kàn wọn” (Heberu 11:28).

Gege bi awọn itöni miiran ti a fun Mose nipa ohun ti yoo dé bá Egipti, oun ko ni nnkan kan miiran lati gbékéle ju igbagbó nikán şoso. Oluwa ti paşé, oun si ni lati mu ohun naa şe nipa igbagbó. Nigba ti o kan imurasilé fun Ase Irekoja, ohun kan naa ni o ni lati şe. Şugbón Mose ti kó ẹkọ igbóran. Kò şe ohun kan yatö si awọn itöni wònni, afi igba ti o lu apata.

“Nipa igbagbó ni nwọn là okun pupa kója bi ἑnipe ni iyangbè ilé: ti awọn ara Egipti danwò, ti nwọn si ri” (Heberu 11:29).

Mose duro ni bebe Okun Pupa o si wi pe, “E duro je, ki e si ri ighbala OLUWA” (Eksodu 14:13). Wòn si duro, bęç ni Oluwa pèlu agbara nlá nlà yí omi wònni ni okiti pada şeyin, wòn si kója lori iyangbè ilé.

Igbagbó ati Aapón

Wọn se ohun gbogbo pelu titèle itoni ati aşe ni kinni-kinni, nigba ti wọn ba si mu ohun naa şe, Olorun ki i kuna lati şişe. Eyi ni jé ipa rere kan ninu igbagbó-- şişe ohunkohun ti Olorun ba sò fun wa lati şe; nigba ti Olorun ba pa aşe kan, iwò sa mu un şe. Má se wá qna lati yéra fun un tabi lati pa a ti si egbé kan, iwò sa gboran patapata si gbogbo ɔrɔ naa. A ko ni lati foya rara pe boyo Olorun ki yoo şe ipa ti Rè.

Ipa kan ti o tobi ninu igbagbó ni mimu nnkan şe -- şisé ohun ti Olorun ba palaşé. Ni gbogbo akoko işe-iranşé Rè, ti Jesu ba pade eni kan ti o n fè iranlwo, Oun a fun eni naa ni ohun kan ti yoo şe. Fun ɔkunrin ti apa rè rò ti o n jù diodiro ni egbé rè, Jesu paşé bayii, "Na ɔwò rè." Iwò le wi pe, "Aşe omugó ni eyi ni fun ɔkunrin ti apa rè rò." Bi a ba wo o nipa ɔgbon ɔmò eniyan tabi ti awon ɔgbon ti işegun o le jé bęę, şugbon ki şe bęę pelu Olorun. Ipa ni gan an ti ɔgbeni naa sà lati gboran si aşe ti Jesu pa fun un, mu ki o gba agbara Olorun ti o sò eya ara rè kikú di àyè. O na ɔwò rè jade o si sàñ.

Bi a ba fè ri esi rere gbà lati ɔdò Oluwa yoo jé pe nitori ti a şe aapon. A ni lati şe nnkan kan ti o tayo pe ki a kan fi ɔpolo gba tabi ki a kan ni igbagbó ori nipa ɛbun ti Olorun ni fun wa.

Alufaa kan sò nipa iriri rè ni kete ti o ri ighbala: "Mo şe aisan mo si wà minu rè ni iye ojò, aisan naa si n buru sii. Ọkan ninu awon alufaa si wà ri mi ni owuro ojò kan lęyin ti a ti gbadura fun mi ti mo si n duro pe ki Oluwa rán iwosan si mi. O wi pe, Bi iwò ba n fè sàñ o ni ohun kan lati şe. Emi gba ɔ ni imoran ki o dide ki o si lo si ipade isin" Mo şe bi o ti wi gan an Oluwa wò mi sàñ ni ojò naa, O si fun mi ni ilera pada. Eyi jé ekò kan fun mi." Eyi ni ki i şe ohun ti o şe e şe nigba gbogbo. Elomiran le ni ailera ti o pò to bęę ti ki yoo le şe eyi, şugbon ibomiran maa n wà ti Olorun maa n fè ki a şe ohun kan – lati mu igbagbó ti o fi sinu ɔkàn wa lo. Ibi yii ni aşeyori si rere Mose ti fara hàn.

Nipa Igbagbó

"Nipa igbagbó ni Rahabu panşaga kò şegbé pelu awon ti kò gboran, nigbatı o tewògbà awon amí li alafia" (Heberu 11:31).

Rahabu n gbé laarin awon aborişa ti wọn jé ajeji si Olorun; şugbon awon egbęęgbérén eniyan ti n gbé Jeriko ni anfaani kan naa ti oun ni, o hàn gbangba pe awon pelu ti gbó nipa Olorun. Şugbon laarin egbęęgbérén wönni eniyan kan şoso, pelu ɔbì rè, ni o gbagbó ti o si ri ere rè je.

"Ewo li emi o si tun mā wi si i? nitoripe igba yio kùna fun mi lati sò ti Gideoni, ati Baraku, ati Samsoni, ati Jefta; ti Dafidi ati Samueli, ati ti awon woli" (Heberu 11:32).

Gideoni pelu ɔmò ogun rè dié ti i şe ɔqdunrun pere şegun ɔpolopò ogun Midiani, ti wọn dabı eesu ni iye, laarin afonifoji. Eni kan ti fi egbé ogun Gideoni wé ogun ikéyin ti i şe ogun Harmagedoni. O jora wọn lopolopo. Egbé ogun Gideoni ko ni ohun ija – bi ko şe işa ati ina nikán; o tán. Wòn hó wòn si fó işa wòn, işegun si jé ti wòn – ogun ɔta tuka. Ninu ogun Har-magedoni Oluwa ki yoo sokalé pelu awon ohun ija ti ara, bi ko şe pelu awon ohun ija ti o lagbara, ogun nlá nlà ni yoo si şe.

Baraku ni eni ti o şegun awon ara Kenaani -- awon ɔta Oluwa. Samsoni bori awon Filistini, Jefta tú ogun awon Ammoni ká. Dafidi si şe aşepari gbogbo işe naa, işegun Ilé Ileri si pari patapata o si wà si opin.

"Awon eni nipasę igbagbó ti nwòn şegun ilé ɔba, ti nwòn şisé ododo, ti nwòn gbà ileri. . ."

Jošua ati Kalebu ni wòn gba Ilé Ileri, Ki ni şe? Nitori wòn ni igbagbó nigba ti awon elomiran n şe ojo. Olorun ti fi ɔpolopò ileri lele. Şugbon a ni lati mu wòn lò. O şe ileri ilé Kenaani yii, şugbon awon ɔmò Israeli ni lati gba a. Eyi gan an ni qna ti Olorun n gba ni gbogbo ibalo Rè pelu awon eniyan Rè. Nigba ti wòn ba şe ipa ti wòn Olorun paapaa yoo ba wòn şisé. Bakan naa ni o şelé nigba ti awon ɔmò ęyin jade lò waasu, Olorun ba wòn şisé, O si n fi idı ɔrɔ naa mulé nipa ami ti n tèle e. O dabı eni pe a fi wa şe alabaşışepo pelu Rè. Nitori otitò naa pe a ni lati şe ojuşe ti wa ki a to ri awon ileri Rè gba ni a şe n mò riri wòn, ti a si n mò igbadun işegun. Şugbon awon eniyan miiran ko ka a si ohun ayò lati jijakadi ati lati la wahala koja.

Jakobu sò pe, “Enyin ara mi, nigbati enyin ba bò sinu onirùru idanwò, è kà gbogbo rè si ayò” (Jakobu 1:2). Ki ni şe? Nitorí bi iwò kò bá jagun, tabi ni idanwò, iwò kò le ni işegun. Şugbón dié ninu wa ti ri iponju dié nihin ati dié lóhun, a si ti mò iru ayò ti ó wà léyin líla iponju já.

Bakan naa ni Finehasi, nitorí iduro ti o mú nigba ti Israeli lò kuro ninu igbagbò a fun un ni ileri àye alufaa lati iran-de-iran. O jé ọmọ-omọ Aaroni. Dafidi, nitorí igbagbò rè ati iduro ti o mu, a fun un ni ileri pe lati inu iran rè ni Messia yoo ti jade; Olorun si mu un şe.

“... dí awọn kiniun li ẹnu” (Heberu 11:33).

Şe akiyesi pe o n mu gbogbo apeşeré rè lati inu Majemu Laelae. Bẹ́ ni Daniéli pélú, ẹni ti a sò sinu iho kiniun ti Olorun ti gba a sile.

“Nigba ti iwò ba nlà omi koja, emi o pélú rẹ; ati larin odò, nwọn ki yio bò ọ molé: nigbati iwò ba nrin ninu iná, ki yio jo ọ, bení ọwó-iná ki yio ràn ọ” (Isaiah 43:2).

Eyi ni jé iriri ti o şelé kinnikinni si awọn ọmọ Heberu mèta. Mo le maa fi oju inu wo o bi wọn ti n ka ẹse ọrò yii ni aka-tunka, nitorí awọn Heberu mò Bibeli wọn, wọn si n sinmi lori awọn ileri Olorun ni igba wahala wönni. Oluwa si mu wọn jade lai si óórùn iná ni ara aşò wọn.

“Ti nwọn pa agbara iná, ti nwọn bò lówò oju-idà...” (Heberu 11:34).

Mose sò nipa akoko kan ti o bò lówò ida Farao, bi Oluwa ti şe itoju rè nigba ti o wà ni ilé Midiani. Elijah bò lówò idà Jésébeli, Dafidi bò lówò ida Saulu. Saulu lepa rè fun odidi ọdun mewaa o n şe inunibini si i, o n dòdè rè lati inu iho apata de iho apata, ati lati ori oke de ori oke. Emi ọkunrin yii si wà ninu ewu lóshan ati loru, şugbón Oluwa di i mu O si mu un la a já.

“... ti a sò di alagbara ninu ailera...”

Eyi rán wa leti ti ọpolopò eniyan bi aadqojọ ọké (3,000,000) tabi ju bẹ́ lò ti ó jade kuro ni ilé Egipti. Ko si ẹnikení ninu wọn ti o jé alailera. O rán wa leti pélú ti imubòsipo agbara Samsoni nigba ti o tun ejé rè jé. Samsoni ti jakulé patapata, şugbón bi o ti wà ninu ile ẹrò o tun ni anfaani lati şe aşaro dié, emi si gbagbò pe o tilé gbadura dié. Ayorisi rè ni pe nigba ti o tun ejé rè jé, a dá agbara rè pada bò fun un; pélú agbara naa o gbé ogo Olorun ga nipa şisegun ọpò awọn ọta Israeli ni akoko iku rè ju igba ti o wà laaye lò.

“... ti nwọn di akoni ni ija, nwọn lé ogun awọn àjeji sá” (Heberu 11:34)

Eyi n rán wa leti akoko ti Joshua lò bá awọn ara Amaleki já. Mose duro lori oke kan, nigba ti Mose ba gbé ọpa rè soke awọn ọta a bẹ́ si şubu. Agbara Joshua n pò si i siwaju ati siwaju titi ogun ọta fi şubu patapata.

“Awọn obirin ri okú wọn gbà nipa ajinde...” (Heberu 11:35).

Iwò le ranti igba ti Elijah ji ọmòkunrin opó ni dide ati pélú ọmòkunrin obinrin ara Şunemu ti Elişa ji dide.

“... a si dá awọn ẹlomiran lóro, nwọn kò lati gbà idasilé; ki nwọn ki o le ri ajinde ti o dara jù gbà:

“Awọn ẹlomiran si ri idanwò ti ẹsín, ati ti iná, ati ju bẹ́ lò ti ịde ati ti tubu” (Heberu 11:35, 36).

Joseph lo ọdun meji ninu tubu ni Egipti, şugbón ko sò igbagbò rè ninu Olorun nù. A sò Jeremiah si inu àja ilé, şugbón Oluwa rán iranşé kan lati şe itoju rè nibé; bi ko şe bẹ́, ibé ni oun i bá kú sí. Nigba miiran ilé maa n ká awọn eniyan Olorun mó, şugbón gege bi alufaa kan ti sò nigba kan, “Oluwa a si mu ki ọna si silé; ọna lati gbà yó bò.”

“A sò wọn li okuta...”

Sakariah, ọmọ Barakiah, jé ẹni kan ti a sò ni okuta. Jesu mu eyi wá si iranti nigba ti O n bá awọn Farisi wí.

“Nitorina ẹ kiyesi i, emi rán awọn wolí, ati amoye, ati akowé si nyin: omiran ninu wọn li ẹnyin ó pa, ti ẹnyin ó si kàn mọ agbelebu; ati omiran ninu wọn li ẹnyin o nà ni sinagogu nyin, ti ẹnyin o si şe inunibini si lati ilu de ilu:

“Ki gbogbo ẹjẹ awọn olötö, ti a ti ta silẹ li aiye, ba le wá sori nyin, lati ẹjẹ Abéli olododo titi de ẹjẹ Sakariah ọmọ Barakiah, ẹniti ẹnyin pa larin témplili ati pẹpé” (Matteu 23:34, 35).

Wọn sọ ọ ni okuta pa ninu agbala ile Oluwa nitori o fi tókantókan sọ otító fun wọn. Ki i şe ni akoko Majemu Titun nikán ni a şe inunibini si awọn Onigbagbó şugbón lati irandiran ni a ti n şe inunibini si awọn eniyan Olorun. Awọn eniyan kan ti şe işiro rè pe ẹdègbéta ọké (50,000,000) awọn ajérikú ni o fi ejé wọn şe edidi éri igbagbó wọn ni igba Ayé Okunkun. Awa ti akoko yii ko sa ti i ri ohun pupo lati fara da fara rara.

“....a fi ayùn ré wọn meji, (Itan sọ fun ni pe eyi ni ipin Isaiah), a dán wọn wò, a fi idà pa wọn” (Heberu 11:37).

Iwó ranti awọn alufaa ni Nobu. Awọn ati ẹbi wọn -- ọqdunrun eniyan (300) – a fi idà pa titi kan ọmọ ti ó kere jù ló. Awọn alufaa wonyii jé eniyan Olorun.

“Gbogbo awọn wonyi ti a jeri rere si nipa igbagbó, nwọn kò si ri ileri na gbà” (Heberu 11:40).

Wọn ri i ni okeere réré, fun ọpọlọpọ ọgorun ọdun; şugbón a kò mu un şe fun wọn. Ilé Ileri paapaa kò tilé bó si ọwó Abrahamu. O jé ti irú ọmọ-omọ rè. Ini kan şoso ti Abrahamu ni ni Ilé Ileri ni iboji rè, o tilé san ọwó fun eyi paapaa.

“Nitori Olorun ti pèse ohun ti o dara jù silẹ fun wa, pe li aisi wa, ki a má şe wọn pé” (Heberu 11:49).

Iwó ri bi Olorun ti so mejeeji pò; nihin a ri awọn eniyan mimọ ti Majemu Laelae, a si ri awọn eniyan mimọ ti Majemu Titun pèlu; awọn ileri fun awọn eniyan mimọ ti Majemu Laelae ni a o mu şe pèlu fun awọn eniyan mimọ ti Majemu Titun lapapò. Eto igbala ko di kikun titi a fi tú Ẹmi Mimó jade ni akoko ti Majemu Titun.